HONESTE VIVERE
FUNDACJA

PORADNIK PRAWNY

Nr 2/2019

Prawo rodzinne

CZY WIESZ ŻE?

Prawo rodzinne jest to zbiór przepisów prawnych, obowiązujących wszystkich członków rodziny. Reguluje m.in. obowiązek zachowania wierności małżeńskiej i współdziałania małżonków dla dobra rodziny, oraz obowiązek zachowania posłuszeństwa przez dzieci względem ich rodziców.

Czym jest separacja?

Separacja to orzekany przez Sąd etap przejściowy, który może, ale nie musi, skończyć się rozwodem. Sąd podejmuje decyzję o separacji małżonków, gdy stwierdza zupełny (ale nie trwały, jak przy rozwodzie) rozkład pożycia, czyli fakt zaniku łączących ich więzi: duchowych, fizycznych oraz gospodarczych.

Jakie są skutki separacji:

- Separacja nie rozwiązuje małżeństwa. A zatem nie możesz wystąpić o powrót do poprzedniego nazwiska, ani też powtórnie wyjść za mąż.
- Powoduje rozdzielność majątkową. Od uprawomocnienia się orzeczenia przestaje istnieć między wami wspólność ustawowa i cokolwiek kupicie, będzie to stanowiło twoją (lub współmałżonka) wyłączną własność.
- Uniemożliwia dziedziczenie (chyba że na mocy testamentu).

WIĘCEJ NA TEMAT ROZWODU

Czy można uzyskać rozwód jeżeli jedno z małżonków nie wyraża na niego zgody?

Zgoda na rozwód ma największe znaczenie w przypadku, kiedy rozwodu żąda małżonek uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia. W przypadku braku zgody małżonka niewinnego rozkładu pożycia, sąd nie orzeknie rozwodu, chyba że odmowa jego zgody jest w danych okolicznościach sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. W innych przypadkach brak zgody małżonka nie ma, aż tak doniosłego znaczenia w przypadku kiedy nastąpił trwały i zupełny rozkład pożycia, nie ma widoków na utrzymanie małżeństwa, a na skutek rozwodu nie ucierpi dobro wspólnych małoletnich dzieci oraz jeżeli orzeczenie rozwodu nie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

WAŻNE!

- Skutkiem prawnym rozwodu jest rozwiązanie małżeństwa.
- Na zgodne żądanie małżonków Sąd zaniecha orzekania o winie.
- Sąd nie orzeknie rozwodu jeżeli żąda go małżonek wyłącznie winny rozkładu pożycia, chyba że drugi małżonek wyrazi zgodę albo, że odmowa jego zgody jest w danych okolicznościach sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.
- Konsekwencje orzeczenia o winie mają wpływ na kwestie związane z alimentami pomiędzy małżonkami.

Czy małżonek, który dopuścił się zdrady małżeńskiej będzie w każdym przypadku uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia małżeńskiego?

Jeżeli małżonkowie nie zażądali zaniechania orzekania o winie, Sąd jest zobowiązany orzec, czy i który z małżonków jest winny rozkładu pożycia. Oceniane będą zachowania, które doprowadziły do rozkładu pożycia. Jeżeli zdrada nastąpiła już po powstaniu i utrwaleniu rozkładu pożycia małżeńskiego, za które odpowiedzialny jest współmałżonek, to nie stanowi ona zachowania, które mogłoby doprowadzić do przypisania winy małżonkowi, który się jej dopuścił.

PRAWO OPIEKUŃCZE / ALIMENTY / KONTAKT Z DZIEĆMI

Władza rodzicielska nad małoletnim dzieckiem przysługuje co do zasady obojgu rodzicom w pełnym zakresie, od momentu urodzenia dziecka do dnia poprzedzającego ukończenie przez dziecko pełnoletniości.
Kierując się jednak zasadą dobra dziecka sąd może pozbawić rodziców władzy rodzicielskiej lub władzę tę ograniczyć. Pozbawienie lub ograniczenie władzy rodzicielskiej może dotyczyć jednego z rodziców lub obojga.

W jaki sposób uzyskać alimenty na dziecko i jakie występują z tego tytułu koszty?

W przypadku problemów z uzyskaniem dobrowolnie płatności od rodzica na rzecz dziecka, rodzic z którym dziecko zamieszkuje może złożyć w sądzie rejonowym właściwym wg. miejsca zamieszkania dziecka pozew o alimenty. Pozew o alimenty nie podlega opłacie. Integralną część pozwu o alimenty powinien stanowić wniosek o ich zabezpieczenie. Uzasadnienie wniosku o zabezpieczenie alimentów sprowadza się wyłącznie do uprawdopodobnienia, że roszczenie o alimenty jest zasadne.

Czy mam prawo ubiegać się o alimenty od rodzica nie będącego moim małżonkiem?

Obowiązek alimentacyjny obciąża rodziców dziecka. Nie ma zatem znaczenia, czy dziecko pochodzi ze związku małżeńskiego. W przypadku kiedy dziecko nie pochodzi ze związku małżeńskiego, a nie zostało dotychczas ustalone kto jest ojcem dziecka, należy w pozwie zażądać również ustalenia ojcostwa.

Co zrobić gdy drugi rodzic uniemożliwia lub utrudnia ustalony sądowo kontakt z dzieckiem?

Jeżeli drugi rodzic ustalonych kontaktów nie wykonuje lub wykonuje je w sposób niewłaściwy, rodzic uprawniony do kontaktu z dzieckiem może złożyć do sądu opiekuńczego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu dziecka, wniosek o zagrożenie nakazaniem zapłaty na jego rzecz oznaczonej sumy pieniężnej za każde naruszenie obowiązku.

WAŻNE!

Kiedy można pozbawić rodzica władzy rodzicielskiej?

- Gdy występują zaniedbania obowiązków względem dziecka
- Gdy rodzic w sposób rażący nadużywa władzy rodzicielskiej
- Kiedy wyjazd na stałe za granicę połączony jest z brakiem zainteresowania dzieckiem
- Podczas długoletniego pobytu rodzica w zakładzie karnym lub uprawiania przestępczego procederu
- Jeśli występuje niemożność wykonywania tej władzy z powodu trwałej przeszkody np. przewlekła choroba lub choroba psychiczna.

DO NADRZĘDNYCH ZASAD PRAWA RODZINNEGO I OPIEKUŃCZEGO ZALICZAMY:

• zasada dobra dziecka • zasada dobra rodziny • zasada monogamii • zasada równouprawnienia kobiety i mężczyzny • zasada szczególnej ochrony rodziny i dziecka przez państwo • zasada trwałości małżeństwa

O FUNDACJI

Fundacja Honeste Vivere jest ogólnopolską organizacją pozarządową z siedzibą w Warszawie. Głównym celem naszej działalności jest kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa oraz upowszechnianie wiedzy na temat wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich.
Nasze działania skierowane są m.in. do osób fizycznych, w szczególności do grup społecznych o najsłabszym dostępie do porad prawnych i obywatelskich.

Na terenie całej Polski Fundacja prowadzi wiele punktów, w których udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna i/lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

PO WIĘCEJ INFORMACJI ZAPRASZAMY NA:

www.honestevivere.org

www.facebook.com/fundacjahonestevivere

FUNDACJA HONESTE VIVERE

ul. Amałowicza – Tatara 7,
04-474 Warszawa

www.honestevivere.org

telefon: 022 379 75 92

fax: 022 349 26 20

e-mail: kontakt@honestevivere.org